

THE GDP – AN ILLUSION OF PROSPERITY?

PIB-UL – O ILUZIE A PROSPERITĂȚII?

MALANCIUC Vadim, student, specialitatea: EMREI

Academia de Studii Economice din Moldova,

Republica Moldova, Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61, www.ase.md

e-mail autor: vadimmalanciuc@gmail.com

Abstract: *Throughout this article is examined the overestimation of Gross Domestic Product and its main weak points as an index of evaluation a country's prosperity. GDP, while a valuable metric, offers a limited perspective on a nation's prosperity, hence, do exist a lot of relative alternatives of analyzing how the population of a country is going such us Human Development Index, Global Innovation Index, Gross National Happiness Index, which, after the author's analysis are, in the majority of cases, more suitable in determining the well-being and prosperity of a nation. By considering these indexes, we gain a richer understanding that incorporates factors like education, health, and social equality. This multifaceted approach allows for a more accurate assessment of a country's progress and the well-being of its citizens.*

Keywords: *Gross Domestic Product, Human Development Index, Global Innovation Index, World Happiness Index*

JEL Classification: C83, E01, I31, O40

INTRODUCERE

La nivel mondial se atestă 195 de state suverane care își au propriile strategii de dezvoltare în vederea obținerii prosperității naționale, iar pentru a examina cum decurge acest proces, există o serie de indici ce permit realizarea unei ample analize a unei țări. Statul reprezintă un organism sofisticat ce înglobează o mulțime de sisteme mai mici, din acest considerent, există o mulțime de indicatori macroeconomici care evaluează activitatea acestuia, precum Produsul Intern Brut, Produsul Național Brut, Venitul Național Brut, dar și un șir de indici, ce înglobează cercetări în diverse domenii de activitate a populației, de exemplu Indicele Dezvoltării Umane, Indicele Fericirii, Indicele Puterii Globale ș.a.

Totuși, cel mai utilizat indicator în determinarea prosperității unui stat rămâne a fi PIB-ul, o modalitate imperfectă (teză analizată în acest articol) care nu reflectă în totalitate gradul bunăstării a unei țări. Acest fenomen se datorează faptului că PIB-ul nu evaluează alte tipuri de date statistice, de cât cele de ordin economic, din acest considerent acest indicator macroeconomic nu demonstrează cu adevărat nivelul de dezvoltare a unui stat. Pentru o abordare mai realistă, ilustrând, per general, nivelul de viață al populației prin intermediul acestui indicator, apare conceptul de *PIB per capita*, care prezintă cota parte din volumul total al PIB-ului, ce revine unui locuitor.

În ciuda acestui fapt, PIB-ul nu crează o imagine concisă asupra prosperității unui stat, din această cauză apare necesitatea de a evalua gradul bunăstării prin metode alternative. Astfel, obiectivul acestei lucrări este de a identifica indicatori, ce prezintă o informație mai relevantă, privind nivelul de dezvoltare a populației unui stat.

Urmărind acest scop, metodologia de cercetare va cuprinde următoarele etape:

- ❖ cercetarea literaturii de specialitate, cu referire la dezvoltarea economică, măsurarea rezultatelor activității economice în intenția de a observa relevanța PIB-ului ca indicator macroeconomic;

- ❖ analiza diferitor indicatori macroeconomici în scopul identificării unor măsurări alternativelor pentru PIB, pentru o prezentare obiectivă a nivelului de dezvoltare a unui stat.

CONȚINUTUL DE BAZĂ

Produsul Intern Brut (PIB) este considerat cel mai important la macroeconomic, care ilustrează nivelul de dezvoltare a statului. Științific, PIB-ul poate fi definit astfel:

Produs Intern Brut - valoarea monetară a producției finale de bunuri și servicii realizate de către agenții economici ce își desfășoară activitatea în interiorul țării, în decursul unei perioade determinate [2].

PIB-ul reprezintă o măsură economică fundamentală într-un stat, fiind utilizat pentru a evalua performanța economiei sale. Acesta este cel mai important indicator care ilustrează starea macroeconomică a unei țări, deoarece contribuie esențial la crearea imaginii de ansamblu a evoluției producției interne și creșterii economice. PIB-ul este un instrument foarte util măsurat nu doar pentru monitorizarea tendințelor pe termen lung, dar și pentru a urmări evoluția economiei în timp, cu scopul de observare, atât cum lucrează politicile actuale în diferite domenii, cât și realizarea unor reforme, în vederea luării deciziilor economice pentru realizarea obiectivelor naționale.

Deși, acesta reprezintă o măsură importantă a performanței economice a unui stat, PIB-ul nu surprinde toate aspectele esențiale ale bunăstării unei societăți, limitându-se la evaluarea realizărilor doar din sectorul economic. Acest indicator rămâne a fi o abordare simplistă și nu foarte relevantă pentru a ilustra adevăratul nivel de dezvoltare al unui stat. În acest context, economiștii au identificat unele limitări, care nu permit ca PIB-ul să devină un indicator al prosperității unui stat (a se vedea [Figura 1]).

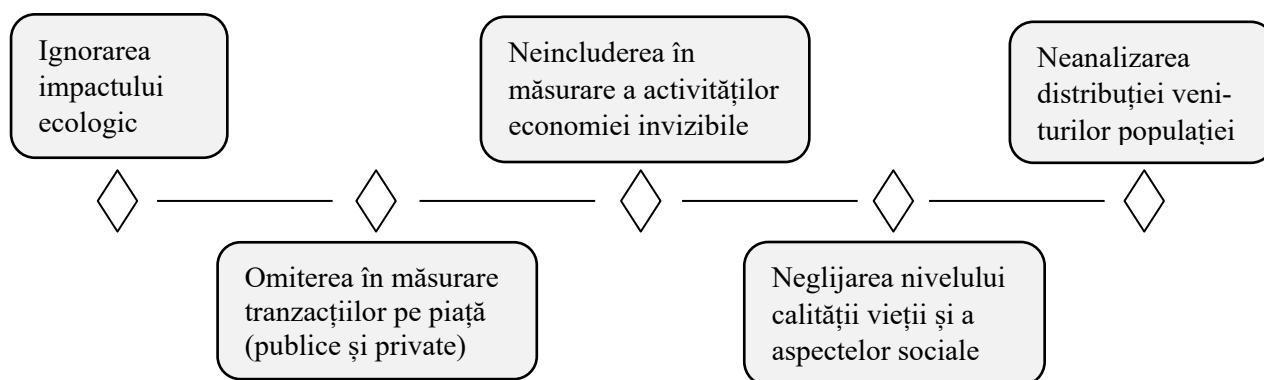

Figura 1: Limitările Produsului Intern Brut

Sursă: Realizat de către autor în baza cercetărilor proprii [1]

Fiind luate în considerare toate aceste aspecte, economiștii au început să ofere o atenție sporită altor indici, ce rezidă dintr-un set de măsurări în diverse domenii, prin intermediul cărora s-ar permite crearea unei imagini complexe asupra prosperității unui stat. Astfel, o importanță deosebită revine indicatorilor precum:

- *Indicele Dezvoltării Umane (IDU)*;
- *Indicele Fericirii Globale (IFG)*;
- *Indicile Global al Inovației (IGI)* ș.a.

Un instrument utilizat frecvent pentru măsurarea și evaluarea stării de bine a populației, la nivel global, este *Indicele Fericirii Globale*. Indicatorul respectiv nu se limitează doar la câteva dimensiuni, ci înglobează un set întreg de măsurări în diferite sfere, fiind analizați 33 de indicatori în 9 domenii cheie: sănătatea, studiile, starea de bine psihologică, diversitatea și reziliența ecologică, guvernarea, standardele de viață, diversitatea și reziliența culturală, vitalitatea comunității și utilizarea timpului. Integrarea multiplelor aspecte ale vieții umane demonstrează faptul că IFG este foarte complex și, respectiv, relevant în prezentarea datelor despre bunăstarea populației unui stat [4].

Într-o lume în care tehnologiile au devenit un factor indispensabil în toate domeniile de activitate ale populației, tendințele de dezvoltare sustenabilă s-au schimbat semnificativ, care rămâne a fi un concept valabil la nivel mondial. Din această cauză statele lumii investesc sume impunătoare în dezvoltarea acestui sector. În acest context, apare *Indicile Global al Inovației*, care este folosit pentru evaluarea capacității de inovare a statului. Instrumentul respectiv nu exprimă direct nivelul bunăstării într-un stat, ci evaluează factorii care stimulează și contribuie esențial la crearea stării de bine a persoanelor. Printre domeniile de analiză ai IGI se numără: instituțiile publice și activitatea acestora, capitalul uman și cercetarea, infrastructura ș.a. [3].

Indicile Dezvoltării Umane este un indicator care ilustrează performanța unei țări luând în calitate de reper un șir de înregistrări din diferite domenii, ce se includ în trei dimensiuni cheie, în baza cărora derivă nivelul dezvoltării umane. Dimensiunile abordate în elaborarea unui raport IDU sunt:

- *Viața și sănătatea*, evaluând speranța de viață la naștere și calitatea acesteia;
- *Condiții decente de trai*, măsurat prin intermediul venitului național brut per capita;
- *Educația*, ce derivă din gradul de frecvență a cursurilor primare, secundare și terțiare.

În acest context, IDU are o importanță semnificativă, prin intermediul lui fiind posibilă înțelegerea progresului și stării de bine într-o societate. [Figura 2] este o reprezentare grafică a corelației a doi indicatori: a PIB-ului per capita și a IDU, fiind vizibil faptul că bunăstarea populației unui stat nu este direct proporțională cu volumul PIB-ului, iar gradul de dezvoltare a unui stat nu e tocmai determinat de cantitatea Producției Interne Brute [5].

Așadar, Indicele Fericirii Globale (IFG), Indicile Global al Inovației (IGI) și Indicile Dezvoltării Umane (IDU) reprezintă niște instrumente foarte valuroase, însă, este evident că evaluarea bunăstării unei societăți nu poate să rezide doar la câțiva indicatori, pentru crearea unei imagini cuprinzătoare a dezvoltării unei țări. În acest sens, pentru a captura complexitatea și diversitatea progresului uman și economic este nevoie de o analiză profundă a unui set de indicatori. Chiar dacă ei sunt considerați mai relevanți de cât PIB-ul, fiindcă implică cercetări în mai multe domenii, acești indicatori, inclusiv și PIB-ul, au atât avantaje, cât și limitările lor:

- IFG analizează factorii ce contribuie la crearea stării de bine, însă, este dificil de a fi standardizat la nivel internațional și acest lucru e o consecință a divergențelor culturale;
- IGI se caracterizează prin oferirea unei perspective asupra mediului de inovare, dar, totuși, nu exprimă direct nivelul bunăstării al unei țări;
- IDU are un avantaj considerabil, fiindcă cuprinde un număr mare de domenii de cercetare, însă, posibil să ofere date irelevante, fiindcă este posibil în unele sfere să se prezinte date false.
- PIB-ul, prin intermediul căruia se deduce mărimea și potențialul unei economii, nu ia în considerare elemente esențiale, precum distribuția venitului în rândul populației [7].

Pentru a demonstra veridicitatea tezei acestei lucrări (*PIB-ul nu este un indicator relevant în prezentarea nivelului de dezvoltare generală a unui stat*) au fost selectate un șir de state: China, Brazilia, Mexico, Azerbaidjan și Moldova pentru care a fost indicat valorile pe care le-au înregistrat în 2022 la indicatorii menționați: PIB per capita, în baza prețurilor din 2015, IDU, IFG și IGI [Figura 2].

Printre țările care au fost selectate, China este statul-lider după volumul Produsului Intern Brut per capita, înregistrând, pentru 2022, 11449 USD, fiind mai mare, practic, de 4 ori în comparație cu cel al Republicii Moldova și de 2 ori față de cel al Azerbaidjanului, tot pentru aceeași perioadă. Brazilia și Mexico, de asemenea înregistrează un PIB pe cap de locuitor destul de înalt față de republicile postsovietice.

Însă, nu putem declara același lucru când vorbim despre Indicile Dezvoltării Umane, unde toate statele, în ciuda unui decalaj enorm între înregistrările la nivel de PIB per capita, se află, practic, la același nivel. Chiar dacă Moldova este plasată pe ultimul loc după prima rubrică a tabelului, aceasta înregistrează o valoare a IDU de 0,763, mai mare de cât cel al Braziliei și Azerbaidjanului de 0,760, specific pentru ambele. Cu un indice IDU de 0,781 pentru Mexico și 0,788 pentru China își păstrează și aici pozițiile, rămânând tot pe locul doi și, respectiv, întâi dintre cele cinci state analizate.

Indicele Global al Inovației, de asemenea, demonstrează situația în Republica Moldova nu e atât de rea, plasându-se pe locul 56 din 132 de state analizate. Conform raportului realizat în 2022, aceasta din nou ocupă poziții mai bune de cât Azerbaidjanul (poziția 93) și, de această dată, în comparație cu Mexico (poziția 58), însă îi cedează Braziliei, ce ocupă locul 54. De asemenea, și la IGI, China (poziția 11) ocupă locul întâi între cele cinci state analizate.

O altă dovadă, a faptului că PIB-ul nu este relevant în ilustrarea nivelului bunăstării unei națiuni, este Indicele Fericirii Globale. Din cele cinci țări cercetate Brazilia înregistrează cel mai bun scor, astfel, plasându-se pe locul 38 mondial. Republica Moldova (poziția 62), din nou, este în fața Azerbaidjanului (poziția 92), iar la acest capitol întrece și China (poziția 72). Mexico în raportul IFG este pe locul 46, respectiv, a doua după Brazilia, dintre statele analizate.

O asemenea analiză prin asociere este o metodă perfectă pentru a demonstra faptul că volumul PIB-ului nu este relevant în ilustrarea nivelului general de dezvoltare a unui stat, ci doar evaluează puterea economică.

Țara	PIB per capita, prețurile 2015, USD	Indicele Dezvoltării Umane (IDU)	Indicele Global al Inovației (IGI)	Indicele Fericirii Globale (IFG)
China	11449	0,788	55,3 (poziția 11)	5,585 (poziția 72)
Brazilia	8831	0,760	32,5 (poziția 54)	6,293 (poziția 38)
Mexico	10079	0,781	31,0 (poziția 58)	6,128 (poziția 46)
Azerbaidjan	5464	0,760	21,5 (poziția 93)	5,17 (poziția 92)
Moldova	2751	0,763	31,1 (poziția 56)	5,857 (poziția 62)

Figura 2: Dezvoltarea economică și bunăstarea

Sursa: Elaborat de către autor în baza cercetărilor proprii

Datele PIB per capita 2022, disponibile la: <https://unctadstat.unctad.org/datacentre/dataviewer/US.GDPTotal>

Datele IDU, disponibile la: <https://hdr.undp.org/data-center/human-development-index#/indicies/HDI>

Datele IFG, disponibile la: <https://happiness-report.s3.amazonaws.com/2022/WHR+22.pdf>

Datele IGI, disponibile la: <https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo-pub-2000-2022-en-main-report-global-innovation-index-2022-15th-edition.pdf>

CONCLUZIE

Produsul Intern Brut (PIB) este principalul indicator macroeconomic a unui stat, care, evident, are unele limitele sale și oferă date doar asupra performanței economice. Lucrarea respectivă a pus în evidență faptul că există o serie de alternative, precum Indicele Dezvoltării Umane (IDU), Indicele Fericirii Globale (IFG) și Indicele Global al Inovației (IGI), care pot realiza o analiză mai concisă asupra anumitor sfere din activitatea țării. Însă, e de menționat faptul că pentru crearea unei imagini complexe asupra unui stat e nevoie analiza unui set întreg de indicatori, ci nu limitarea, doar la câțiva dintre ei.

BIBLIOGRAFIE

1. Limitations of GDP as an Indicator of Welfare
Disponibil la: <https://quickonomics.com/limitations-of-gdp-as-an-indicator-of-welfare/>
2. AURELIA TOMȘA. (2013) Teorie Economică. Vol.II „Macroeconomie”. Academia de Studii Economice a Moldovei, Chișinău, Republica Moldova, pag. 27-29
3. Global Innovation Index. Global Innovation Index 2022: What is the future of innovation-driven growth?
Disponibil la: https://www.wipo.int/global_innovation_index/en/
4. Bhutan's Gross National Happiness Index. World Happiness Report 2022
Disponibil la: <https://www.grossnationalhappiness.com>
5. Human Development Index (HDI)
Disponibil la: <https://hdr.undp.org/data-center/human-development-index#/indicies/HDI>
6. United Nations Conference on Trade and Development. UNCTAD STAT

Disponibil la: <https://unctadstat.unctad.org/datacentre/dataviewer/US.GDPTotal>

7. MS. EESHA PATHAK. (2018) Gross Domestic Product is a Poor Measure of Growth – A Study of GDP's Inadequacies and its Alternative

Disponibil la: <https://scmspune.ac.in/assets/pdf/journal/Sixth/Sixth-Annual-Journal-2022-08.pdf>

Coodonator științific: BUCOS Tatiana, dr., conf. univ.,
Academia de Studii Economice din Moldova,
Republica Moldova, Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61
Telefon: +37379702841
e-mail: bucos.tatiana@ase.md